

Johannes 3:16

“Want alzo lief heeft God de wereld gehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft, opdat een ieder die in Hem gelooft, niet verderve, maar eeuwige leven hebbe.”

Gods geschenk 1 aan de wereld 2 van Zijn Zoon 3 tot geloof

Gemeente, doopouders,

Als en borduursel teer en fijn, ontvingen wij dit kindje klein. Stil is ons hart bij dit zo grote geschenk, want wie zijn wij dat Hij ons zo gedenkt. Dat ging over Jona. Zo hebben jullie als ouders zijn geboorte bekend gemaakt. Als een geschenk van God. Door Hem aan jullie gegeven. En jullie hebben erbij gezet hoe je dat ziet: door Hem geborduurd. Geformeerd.

Vanmorgen gaat het over het Kerstkind Jezus. Dat ook een geschenk is. God heeft Hem gegeven zegt onze tekst. En daarmee wordt ook bedoeld dat God Zijn lichaam heeft geformeerd in de schoot van Zijn moeder Maria. Maar bij dit Kind heeft het woord gegeven nog een diepere lading. Namelijk deze: dit Kind was er al. Was er al voordat Hij geformeerd werd in de moederschoot. Namelijk in de hemel bij God. Als de eniggeboren Zoon van God. Hij was al geboren. Uit de Vader. En wanneer dan? Voor alle eeuwen, in de eeuwigheid. Altijd is Hij er al geweest. En toch is Hij de Zoon van Zijn Vader. En met kerst geeft de Vader Hem. Geeft Hij zijn eniggeboren Zoon in schoot van Maria en in de kribbe. Aan de geboorte van Jezus zitten dus twee kanten: de Zoon is gekomen. Maar ook: de Vader heeft Hem gegeven.

1 aan de wereld

En zo...zo is de geboorte, de gave van het Kerstkind, het bewijs hoe lief God de wereld heeft gehad. En de wereld dat bent u, jij ik, dat wereld dat zijn wij. Want de wereld is het woord bij uitstek dat aangeeft: er is geen verschil. Kijk, je kunt natuurlijk in allerlei opzicht verschil maken. Vanouds was er het verschil: Joden en niet-Joden. En vooral sommige Joden wilden dat verschil vooral hoog optrekken. Wij zijn Joden, verbondsvolk. Anderen niet. Je kunt het verschil maken: christenen en niet christenen. Of het verschil: terroristen en gewone menslievende burgers. Of het verschil: kerkgangers en mensen die zelden naar de kerk gaan. Of het verschil: vrome, gelovigen mensen, en ongelovige mensen. Maar het woord ‘wereld’ gooit iedereen op dezelfde hoop. Van alle mensen, hoe je ze ook kunt opdelen in soorten, van alle mensen geldt: wereld. De van God afgefallen wereld. De mensheid die in zonden ontvangen en geboren wordt. Daarom

allerhande ellendigheid, ja de verdoemenis zelf onderworpen. Kinderen des toorns. Geen enkel verschil te maken: dat geldt allen en iedereen. De heilige Doop gaf aan: ook Jona hoor daarbij: ook hij is onrein van ziel, net als heel de verdere mensheid, geen haar anders of beter.

Maar God heeft de wereld liefgehad zegt onze tekst. En daar wordt een apart Grieks woord voor gebruikt. Een woord dat tot de Bijbel zelden werd gebruikt. Als een jongen en een meisje van elkaar hielden, een man of een vrouw, dan werd een ander woord gebruikt. Als mensen met elkaar bevriend waren in het algemeen werd weer een ander woord gebruikt. Maar die woorden vond de Heilige Geest blijkbaar niet geschikt om hier voor Gods liefde te gebruiken. Waarom niet?

Nou, een jongen en een meisje houden van elkaar. Wat zit daar achter? Nou, ze vinden elkaar geweldig. Ze bewonderen elkaars doen en laten, elkaars karakter, elkaars uiterlijk. Ze houden van elkaar. En als dat meisje vraagt aan haar vriend: waarom hou je van me. Dan zegt hij: ja, daar ben je zelf de oorzaak van door hoe mooi je bent. Je houdt van elkaar.

Dat woord vond de Heilige Geest niet gepast om voor Gods liefde te gebruiken. Gods liefde is niet in die zin liefde dat Hij van de wereld houdt omdat die wereld zo mooi is. In hoe de mensheid is en wat ze doet. Ja, aan één kant: een mens is mooi. Geschapen, geborduurd. Door God mooi gemaakt. Als een schip. Maar: de lading van dat schip is vreselijk: stinkende mest, walmend van de stank. Die mooi gemaakte mens is stinkend van zonde. In zonde ontvangen en geboren. Vol van onzuivere verlangens en begeerten. Zonder enige godsvrucht en gerichtheid op God van nature. De walm, de stank van zonden komt vanuit ons hart en leven God tegemoet.

God houdt niet van de wereld omdat de mensen, de mens, u, jij, ik zo goed is, dat ernaar maakt, dat opwekt. Nee, God heeft de wereld lief ondanks dat zij Hem weerzinwekkend is, ondanks dat wij waardig zijn verafschuwd te worden, het ernaar maken aan onszelf overgelaten te worden. Maar God heeft de wereld lief. Toch.

Als je daar iets van verstaat dan word je verwonderd. Dan kun je daar eigenlijk niet over uit. Dat U mij liefheeft. Ik, die alles ben en doe om U af te stoten, maar U hebt mij lief. Ik, die waardig ben, het ernaar maak door U gepasseerd te worden, U hebt mij lief. Hoe is het mogelijk. Geen groter wonder dan dat God mij liefheeft! Nog veel meer verwonderd als dat meisje is dat die jongen van haar houdt, nog veel meer verwonderd ben je dan dat God je liefheeft.

God heeft de wereld lief. De mensheid. U, jou, mij. Daar doen wij niets van af. Nee, zeker niet. Wij doen er ook niets bij. Door te denken:

ja, also lief heeft God de uitverkorenen van de wereld liefgehad. Dan ga je toch weer onderscheid maken waar onze tekst het niet doet. Nog niet doet. Maar het gaat hier niet over de verkiezende liefde, het gaat hier over de ontfermende, medelijdende liefde van God. Zijn ontferming over die wereld. Die aan het verderf onderhevig is, dreigt weggesleurd te worden door de duivel in totaal verderf en eeuwige ondergang. God heeft die wereld lief in ontferming. Liefhebben betekent 'het goede zoeken voor'. Kijk, als je van iemand houdt kan dat ook alleen op jezelf gericht zijn. Jij wilt genieten, jij wilt wat aan je verkering hebben. En de wereld staat bol van love, liefde, houden van waarbij ieder op zijn eigen genot uit is. Egoïstische liefde. Maar liefde is hier: liefde die op de ander gericht is. Liefde die het goede voor de ander zoekt. Het goede: zaligheid, eeuwig leven. God zoekt het goede voor de wereld. Voor de mensheid, voor u, jou en mij.

God heeft de wereld lief. Zonder onderscheid. God sluit niemand buiten. Dan moeten wij dat ook niet doen. Zelf niet doen. Door er niet bij te willen horen. En jezelf buiten te sluiten. Omdat je jezelf niet op één hoop wilt laten vegen met alle andere mensen. Met terroristen, moordenaars, bedriegers, zwervers, criminelen. De wereld. Daar hoor ik niet bij, daar wil ik niet bij horen. Dat is de wereld en ik ben, ja misschien ook wel wereld, maar dan toch de fatsoenlijke wereld, de kerkelijke wereld, die wereld die houdt van normen en waarden, de wereld die geen agressie wil. Ik ben dan wel wereld, maar.... niet zoals zij. Zo ben ik niet. Die sluit zichzelf buiten. Die wil geen wereld zijn en wereld genoemd worden. En die sluit zichzelf buiten. Want die trots zijn op hun waardigheid, hun netheid hun vroomheid, hun macht, heeft God verstrooid, veracht. Je sluit jezelf buiten.

Maar wat een Evangelie: God heeft de wereld lief, voor wie zich niet buiten of boven de wereld kan plaatsen. Wat je ook hebt gedaan en geprobeerd en hoelang je het ook al hebt geprobeerd: je blijft wereld. Je blijft maar zondaar. Je blijft maar onzuiver begeren, onrein verlangen. Wereld. En ik kom maar niet los van mijn zonden en boven mijn zondigheid uit. Als God wereld zegt, dan hoor ik daar in elk geval bij. En God heeft de wereld lief. Zonder onderscheid. Ook mij? Ja ook mij!

2 van Zijn Zoon

God heeft de wereld lief. Maar nu laat dat Kind in de kribbe zien hoe lief God de wereld heeft gehad. Zo lief, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Dan moet Hij de wereld wel ontzaglijk liefgehad hebben. Want je kind, dat is toch het laatste wat je geeft, weggeeft? Doopouders, als je ooit zou moeten vluchten omdat er gevaar dreigt van terroristen. En je moet hals over kop wegvlugten, wat zou je allemaal

niet achterlaten, weggeven aan de terroristen? Als je vluchten moet, laat je je huis achter, dat kun je niet meenemen. Je laat je meubels achter, die kun je niet meenemen. Die geef je maar over. Je laat je voorraad kleren achter, en je voorraad schilderijen in huis, en je auto desnoods. Maar het laatste, het laatste wat je achterlaat, is Jona. En Lotte en Hanna. Want van die houd je het meest. Van je kinderen. Die zijn je het liefste. Dan is een huis maar een huis, een auto maar een auto, kleren maar kleren, hoe druk we ons soms om die dingen maken, dan gaat er niets boven je kind.

Maar God, God geeft Zijn Kind. God geeft Zijn eniggeboren Zoon. Zijn enige, en Die geeft Hij. Geeft Hij weg, geeft Hij over. Doet Hij afstand van. Zend Hem uit de hemel. God geeft Zijn Kind weg. Heel, heel in de verte kun je denken aan ouders die één kind hebben en dat kind dat gaat de zending in. En de ouders staan hun kind af voor de zending en staan op Schiphol en nemen afscheid van hun enige kind. Maar ze hebben het over voor het goede doel: Gods koninkrijk en de uitbreiding ervan. Maar zij kunnen nog eens naar dat kind toe, ze weten dat hun kind daar wordt opgevangen door anderen van de zendingsorganisatie. Maar God doet afstand van Zijn eniggeboren Zoon. Volstrekt.

Dan moet Hij deze wereld toch wel liefhebben!! Als Hij Zijn eniggeboren Zoon voor de wereld overheeft. Meer kun je niet geven. Meer lief kun je de wereld niet hebben. God zoekt zo zeer het goede voor de mensheid, voor u, jou, mij dat Hij Zijn eniggeboren Zoon geeft. Geldt dat ook mij? Ja, u bent toch wereld, mens? Ja, u bent toch gedoopt? De heilige Doop onderstreept dat. Wie niet gedoopt is mag het weten uit deze tekst. Maar wie gedoopt is krijgt een onderstreping van deze liefde van God: ook jou heeft God zo lief! Je kunt er niet omheen, je hoeft er niet omheen. Verzegeld aan je voorhoofd: ook mij heeft God zo liefgehad dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. Of Hij ook je behoud zoekt! Of Hij ook je zaligheid bedoelt!

En de kinderdoop bevestigt het extra: dat geldt jou, vanaf dat je in de moederschoot ontvangen was. Toen alleen maar van je gold: in zonden ontvangen en geboren. Je kon niet vragen naar God en je wilde het ook niet. Maar toen al, en toch al, had God je zo lief.

Zul je daaraan twijfelen? HEERE, wilt U mij wel zaligmaken? Mag je daaraan twijfelen? Zeg nou zelf: wat had God nog meer moeten doen? Had God dan nog meer moeten doen dan het geven van Zijn eniggeboren Zoon? Is twijfel aan Gods gewilligheid voor je, niet zeggen: Heere, U gaf nou wel Uw Zoon, maar dat is eigenlijk niet genoeg voor mij. O twijfel aan Gods gewilligheid voor u, is zo'n groot kwaad. Is zo'n belediging voor God, Die Zijn eniggeboren Zoon gaf.

Wat een geschenk aan de wereld. Wat een gave Gods aan een wereld verloren in schuld. Wat een verantwoordelijkheid. Wat doe je daarmee? Ja, als een geschenk krijgt, een cadeau, een gave. Soms, soms ben je een beetje teleurgesteld. Je had gehoopt op wat anders, op wat meer. Maar dat laat je niet merken. En als je iets krijgt dat heel veel waard is, dan ben je helemaal in de wolken. Iets van 100 euro, iets van 500 euro, iets van 1000 euro. Je bent de koning te rijk. Je bewaart het. Je gebruikt het. Je zet het niet bij het oud vuil, je doet het niet in klinko. Stel je voor!

God gaf de wereld Zijn eniggeboren Zoon. Waarde niet in geld uit te drukken! En de wereld.....verachtte Hem. Stel je voor je krijgt een kind, God geeft je een kind, en je veracht het en gooit het in de klinko. Jona. Stel je voor, God geeft je Zijn Kind, en: je veracht het. Deze Gave zinde de wereld niet. Ze verachtten Hem, veroordeelden Hem. Verwierp Hem, weg met Hem, kruisig Hem. Dat deed de wereld. En de wereld, dat ben ik, dat bent u. God zegt: ik zet jou daarmee op één lijn. Laat u het u gezeggen? Ja, zo ben ik ook. Ik vind alles belangrijker dan dit Geschenk. Ik vind vooral mezelf belangrijker en mijn leven, en mijn eigen gerechtigheid. Wereld, dat ben ik.

Sluit jezelf niet buiten! Je sluit jezelf buiten als je denkt: hier hoor ik niet bij. Dat zou ik nooit doen. Dat is mij vreemd. En je sluit jezelf buiten.

De wereld verwierp Gods grootste geschenk. En dat wist God. Maar zo lief had Hij de wereld, dat Hij Hem toch gaf. Gaf aan een wereld die in opstand Hem verstoten zou. En toch gaf Hij Zijn eniggeboren Zoon aan die wereld. Liefde Gods oneindig groot. Als je dat ziet, gelovig verstaat, dan verwonder je je. Dan kun je daar eigenlijk niet over uit. Dat U mij zo liefheeft. Ik, die alles ben en doe om U af te stoten, maar U hebt mij zo lief. Ik, die waardig ben, het ernaar maak door U gepasseerd te worden, U hebt mij zo lief. U bid ik aan, o macht der liefde.

3 tot geloof

Alzo lief heeft God de wereld gehad, dat Hij Zijn eniggeboren Zoon gegeven heeft. En nu staat er geen punt. Maar een komma. Nu houdt het niet op. Er staat een komma en daarna komt het doel van deze liefde van God. namelijk opdat ieder die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Het doel van de gave van Gods Eniggeboren Zoon is: dat ieder die in Hem gelooft niet verderve, maar het eeuwige leven hebbe. Kijk, nu gaat onze tekst verschil maken. Verschil tussen verderven en eeuwige leven hebben. En dat verschil dat zit hem in het geloven. Want wie gelooft zal niet verderven. Daar legt

onze tekst het verschil. Bij het geloof. Het geloof in Hem, in die eniggeboren Zoon van God. Geloven in Hem.

Dat is veelzeggend: om verloren te gaan, te verderven onder Gods toorn, hoeft er niks te gebeuren. Helemaal niks. Ik hoef niets te doen om voor eeuwig om te komen. Dat is al het geval. Daarheen ben ik al op weg, daaraan ben ik onderworpen. Ook als ik opgroeï als ik gedoopt ben. Eén ding is nodig: geloven! Geloof

Juist het Johannes Evangelie maakt duidelijk dat geloven niet allereerst een persoonlijk gevoel is. Een vaag subjectief gevoel. Ik voel het zus, en jij voelt het zo, maar we geloven allebei wel. Nee, juist het Johannes Evangelie maakt duidelijk en onze tekst, het is geloven in Hem.

In Gods eniggeboren Zoon. En wat is het een taak van de opvoeding om te onderwijzen Wie Hij is. Jezus, het Kerstkind. Gods gave. Het schip door God gegeven. Maar wat zit er in dat schip? Wat brengt dit Kind mee op aarde? Lees de Bijbel met je gezin en wijs het aan. Luther zegt ergens: elke tekst is een noot. Als ik hem open pel, komt er Christus uit. Iets van Zijn ambten, iets van Zijn staten, iets van Zijn naturen, iets van Zijn Namen. Bijbel lezen met je kinderen, dat is Jezus aanwijzen. Iets van Jezus aanwijzen. Hij komt brengen, schip gevuld met: vergeving, kinschap, nieuw hart, de heilige Geest, open ogen, vernieuwde wil, de hemelse heerlijkheid, vrijspraak. Dat is opvoeden!

En wat is dan dat geloven? Dat blijkt wel uit het verband van onze tekst: God geeft Zijn eniggeboren Zoon. En in het Evangelie geeft Hij Hem aan mij. En de heilige Doop onderstreept: ook aan jou. Geloven is: aannemen wat je gegeven wordt. In ontvangst nemen wat je gegeven wordt. De Engels catechismus, de Westminster zegt: geloven is een zaligmakende genade van God waardoor wij Christus ontvangen, aannemen, zoals Hij ons wordt aangeboden. Hem je laten schenken. Zeggen: o Heere, laat Hem de mijne zijn. Dat bewijs van Uw liefde, dat heb ik nodig. Geef Hem ook mij. Dat is geloof. Je handen gaan open en je zegt, smeekt: HEERE, legt U Hem er maar in.

En daar valt de scheiding. Want ongeloof slaat Hem af en weg. Ongeloof slaat Jezus weg. In elk geval nu nog. Ongeloof als Jezus je wordt aangeboden, weiger je Hem te ontvangen. Als Jezus voor je wordt neergelegd, dan stap je over Hem heen. Vandaag. Misschien met de gedachte: later niet meer. Maar vandaag sla je Hem af, stap je over Hem heen. En je blijft ongered, gedoopt of niet: wie niet zal geloofd hebben, die zal verdoemd worden.

Jezus wordt ons aangeboden. Wie gelooft heeft eeuwig leven. Eeuwig leven. Dat betekent die is gered. Gered, verlost uit het verderf

van de toorn en vloek van God. Gered uit de hegemonie van satan. Dat betekent: leven onder God gunst. Leven met Zijn Geest in je hart. Met liefde tot Hem, met hemelse voorsmaken in je hart: voorsmaken van vrede met God, vreugde in God en ook van verlangen om tot Zijn eer te leven en Hem te dienen uit dankbaarheid. Die draad wordt door heel mijn leven heengeweven. Door alles wat ik doe heen, elke dag weer. En dan eeuwig leven: eeuwig, zonder einde. Als de dood het leven wegneemt, gaat die leven door, die draad is eindeloos.

Dat leven gun je toch je kind? Daar mag je toch wat voor over hebben? Als je ziet dat God Zijn Zoon ervoor overhad, wat hebben wij dan over voor het eeuwig leven van onze kinderen? Denk eens na: wat heb je over voor het leven, de gezondheid van je kind? Wat doe je daar niet voor? Eten kopen, medicijnen halen, van kleren voorzien, zeggen dat het niet zomaar naar buiten moet lopen, je wijst erop dat het tanden moet poetsen, dat het voor zichzelf moet leren zorgen, uit moet kijken op straat, en als het nodig is, zou je naar Groningen gaan als daar het ziekenhuis was dat helpen kon. Hoeveel te meer zou je niet laten merken dat je het eeuwige leven belangrijk vindt? Je praat erover, je koopt er boeken over, je waarschuwt tegen dingen, je wijst het op mooie dingen, je bidt ervoor, je laat merken: o kind, eeuwig leven, dat is zo belangrijk en zo mooi.

Opdat het gelooft. Opdat het zich aan Jezus toevertrouwt. Deed u dat? Deed jij dat? Jezus aannemen zoals Hij wordt gegeven? O, wat een wonder, want ik ben wereld, ik hoor bij die zondige, God vijandige wereld, en dan toch: geloven? Dan weet je, dat is dankzij Hem. Dat is ten diepste dankzij verkiezende liefde. Liefde van eeuwigheid. Waarin U Zelf het verschil maakte. Jezus ging de weg van kribbe naar kruis voor mij. U gaf Hem aan de wereld, Hij stierf voor mij. Nu mag ik terugzien in verkiezende liefde. Die mij verloor. Opdat ik zou geloven. Uit heel die wereld heeft God mij verkoren. I zou Hem ook verworpen hebben en veracht. Maar God heeft mij blijkbaar verkoren om Zijn Zoon te omhelzen, aan te nemen. Dat Hij voor mij sterven zou en door de Geest mij tot geloof zou brengen. Dat Gij ons geeft een waarachtig geloof.

Dn verwonder je je. Nu en eeuwig!

Amen